

ŽĚŁOWY PLAN

Rěčnego centruma WITAJ za lěto 2025

Pśedstowo

Główne želowe wobłuki Rěcnego centruma WITAJ wobstoje ako doněnta. Wobstawnie nadawki, ako su w rozpšawje wopisane, wěžu wětšy žel personelnych a finansielnych resursov Rěcnego centruma:

- wudawanje wucbnicow a wucbnych materialijow,
- pśewózowanje praktikarjow na zakłaže aktualnych wědomnostnych dopóznaśow k wěcejrěnosći, fachowe publikacije a pśednoski ako teke rěcne kurse za dorosčonych,
- pśeweżezenje nejwšakorakšych projektow, teke wusegujucych ako pšełožowański program sotra.app,
- młožinske socialne žel na šulach a familialowe kubłanje,
- wjeżezenje internatow w Chóšebuzu a w Budyšynje.

Paralelnje k tomu mamy dłujkodobnym wupominanjam zaměrnje slědowaś.

1. Kublańskopolitiske žel w Górnjej a Dolnej Łužicy koncentrujo se na dalšne pśewózowanje pśesajženja **koncepta 2plus** a na konsekwence z **wuslědkow ewaluacije serbskorěcneje wucby primarnego schójženka w Bramborskej**. W toś tom zwisku ma se pšawniske póstajenie za serbske šule a šule ze serbskorěčnym pórucenim w Sakskej hyšci nowelěrowaś.

W Sakskej jo se druga ewaluacija koncepta 2plus w zagronitosći SMK pśewjadla. RCW jo do ewaluacije zapśimjony. Dalšne partnerje SMK su Serbski institut, Uniwersita Lipsk a Friedricha Schillerowa uniwersita Jena. Zwěščenje rěcnego stava w serbščinje pla wšykných wuknikow 8. lětnikow na šulach, kenž wuwucuju pó koncepše 2plus, jo wobstatk ewaluacije. Toś ten žel ewaluacije se lětnje wóspjetujo a twóri rovnocasne zaklad monitoringa efektiwity koncepta 2plus (**output-orientacija**).

Na iniciatiwu Serbskeje rady w Bramborskej pśewežo se monitoring serbskorěčnych pórucenjow na šulach z **input-orientaciu**. Lětnje zwěščiju se licby šulow a wuknikow, planowanych a pódanych góžinow ako teke daty k personalnej situaciji.

2. Projekta za **wuwiše pšełožowańskiego programa** dolnoserbščina-nimščina a górnoserbščina-nimščina wježomys na zakłaže pśidatnega spěchowanja pšež Założbu za serbski lud w lěše 2025 dalej. Wótpowědnej naslědnej pšosbje stej pla założby zapódanej.
3. Wótpowědnje **Programatice žělabnosći RCW** napomina Rěcny centrum WITAJ teke w lěše 2025 Sakske statne ministárstwo za kultus, wudaś informacisku a argumentacisku brošurku wó wucbje pó koncepše 2plus na zakladnych šulach za serbsko- a nimskorěčnych starjejšich, za tym až jo RCW ministárstwo w lěše 2020 nimski a serbski manuskript za brošurku pśedpožožyl.
4. Dalšny wažny a dłujkodobny nadawk stoj teke w zwisku z rěcnym planowaniem a póségujo se na nažělanje zakładow za **certificerowanje górn- a dolnoserbskich rěcnych zamóžnosćow** pó Zgromadnem Europejskem referencnem ramiku za rěcy.
5. **Na kwališe serbskorěcnego kubłanja w žišownjach Dolneje a Górneje Łužyce** ma se dalej žělaś. Zaklad za to – "Katalog kwalitatiwnych kriterijow k spěchowanju a pósřednjenju serbščiny w žišecych dnjownych pšebywalniščach" – pśedlažy za Saksku a Bramborskú, ku katalogoju słušajucy želowy zešywki doněnta jano za Saksku. Za kwalitatiwny management

na pólku serbskorěčnega kubljanja se w kubłaniščach stawnje wabi a wótkublařkam a wótkublarjam dawa se pódpręa w formje rěčnych a pedagogiskich dalejkublanjow.

Slědujuce tabulki zwobraznuju staw realizērowanych a planowanych aktiwitow w jadnotliwych woblukach. Procentualne informacie pód 100 % su pówoblicone. **Zelene** markēowane kaščiki pokazuju staw realizacie kóńc lěta 2024 a **žolte** pokazuju planowany staw kóńc lěta 2025.

1. Kublańskopolitiske žěło

nowe pšawniske póstajenje (Verordnung des Sächsischen Staatsministeriums für Kultus über die Arbeit an Schulen im sorbischen Siedlungsgebiet)										50 %
8. fachowy žěń 2plus, 25.10.2025 (wopśimješowe a organizatoriske píšělo za SMK a LaSuB)										0 %
wuwiše dalšnego testowego materiala za zwěšćenje rěčnego stava wuknikojstwa 8. lětnika ako element monitoringa pšesajženja koncepta 2plus										90 %
manuskript za informacisku brošuru za starjejšich wó serbskorěčnem kubljanju na zakładnych šulach (wótpowědnik k brošurje „Dobry start“ - wudaš měł ju SMK)										100 %
pšewózowanje pšechada wót žišownje do zakładneje šule w ramiku Witaj-projekta Dolneje Łužyce, 2025 testowa faza za material na zš w Brjazynje										90 %

Pšawniske póstajenja ku kublańskim nastupnosćam w Bramborskej a Sakskej nowelériju se pód nawjedowanim kněžarstwow. Togodla njamóžo se proces z boka RCW planowaś, zaplanujomy pak do swójego žěla pšewózowanje toś tego procesa.

Wuwiše standardow k pšesajženju koncepta 2plus a ako zakład za monitoring pšesajženja koncepta 2plus lažtej w zagronitosći SMK a LaSuB. K wutwórjenju systematiki monitoringa pšinosujo RCW z wuwišim testowego materiala za zwěšćenje rěčnego stava wuknikojstwa, w lěše 2025 z nadawkami za niwowowe schójzeńki B1 a B2.

Z tematiskimi a organizatoriskimi pšigótowanjami fachowych dnjow 2plus pódpręjo a wobwliwujo RCW wótpowědjuće statne aktivity. Fachowe dny su z wupominajucym pedagogiskim žěłom zwězane a pšinosuji k zgromadnemu žělu z koordinatorkami 2plus, z wjednicami a wjednikami šulow, fachowymi pórązowařkami ako teke wucabnicami a wucabnikami na serbskich šulach. 8. fachowy žěń 2plus wótmějo se pó doněntejšnem planowanju 25.10.2025 w Chrósćicach.

Za samske schójzeńki wót A1 do C1 móžo RCW zakład za testowu fazu na **Dolnoserbskem gymnaziumje** zawěšći. Pšespytowaś ma se, lěc dejali se wopśimješa nadawkow wěcej temam wuknikow pšiměriś.

Pšechad wót Witaj-kupki žišownje do bilingualneje wucby w zakładnej šuli jo za rěcne wuwiše žiši wósebnje ważna a pregujuca faza. Wetom až jo powšykny pšechad wót žišownje do šule w Bramborskej derje rědowany a wopisowany, jo felowało wobglědowanje toś tego pšechada w

nastupanju Witaj-wobłuka. W ramiku pśeslěżenia pśechada wót žišownje do zakładneje šule w Dolnej Łužycy jo se pokazało, až dajo hyšći rezerwy pśi zgromadnem žěle, wósebnje což nastupa kontinuitu pósřednjenja serbskeje rěcy. Wjele na pśechadnem procesu wobželonych žicy se wusćežje zgromadne žělo z partnaŕskeju instituciju. W zajmje kontinuērujucego rěcnego wuviša wót pśedšulskeje Witaj-kupki do bilingualneje wucby su nowe kooperaciske formy a materialije trjebne.

Na zaklaŕe dobitych informacijow su se wužěłali konkretne, za praksu se gózece dopórucenja za wšykne na procesu pśechada wobželone fachowe mócy. Tak su se na pś. wuwijali casowy plan za zgromadne wugótowanje slědnego lěta w žišowni a přednego lěta w šuli, mustrowe kooperaciske dogronjenje a wobšyrny material za zgromadne projekty. Wušej togo stej nastajeń dwa žělowej materiala za pśedšulske žiši a portfolijo za wuknice a wukniki 1. lětnika za šulske lěto 2024/25. Z pomocu toś tych pśewózowaŕskich materialijow mógu se žiši žišownje relevantny słowoskład pśiswójś a w zakładnej šuli na tom natwariš. W šulskej lěse 2024/25 se wšykne wužěłane plany a materialije w žišowni "Vier Jahreszeiten" Strjažow, w horše a zakładnej šuli "Mato Kosyk" Brjazyna wuproběruju. RCW iniciērujo a pśewóžujo intensiŵerowanje zgromadnegoz žěla wótpowědných institucijow. Pó testowej fazy se wšykne elementy ewaluēruju a se pó pšeželjanju wšyknym žišownjam, hortam a zakładnym šulam k dispoziciji stajaju.

2. Prezenca serbskeje rěcy w nowych medijach

www.sorbische-vornamen.de Mjenjam maju se wóznamy w nimšinje pśidaś a bok ma se znowa programěrowaś, wóznamy w dolno- a gŕnoserbščinje su zapódane.									70 %
Portal www.sorbisch-lernen.de/ www.materialien.sorbschlernen.de se z materialijami za dolno- a gŕnoserbsku wucbu połni a <u>ceły bok jo se znowa systematizěrował a programěrował, dolno-serbski wobłuk jo zapołożony a se 2025 dalej z materialijami połni.</u>									80 %
Pšežoźowaŕski program za dolno- a gŕnoserbščinu do nimšiny a nawopak jo pód sotra.app zjawnosći pśistupny a se dalej wuwija.									90%

Portal www.sorbschlernen.de jo se w lěse 2018 zjawnosći spśistupnił a wopśimjejo slědjuće boki serbskich institucijow za serbski wuknjecych:

[\(bok w zagronitosći Załožby za serbski lud\)](http://www.sprachkurs.sorbschlernen.de)

www.krokopokroku.sorbschlernen.de

www.kšacpokšacu.sorbschlernen.de

www.sprachzertifikat-sorbsch.de

www.materialien.sorbschlernen.de

[\(bok w zagronitosći Serbskego instituta\)](http://www.dolnoserbski.de)

www.soblex.de

sotra.app

W lěse 2025 se rozšyrjaju dalej wopśimješa a pórucenja na bokach, systematika portala ako teke layout se pšeželjatej.

witaj.taskcards.app

Ako platforma za wuměnu žělowych materialijow ma se póbitowanje dalej mjazy serbskimi wucabnikami/wucabnicami rozšyriš a etablérowaś. Mimo togo ma se póbitowanje na wótkubłarjow/wótkubłařki rozšyriš.

Wótgłedane jo, pó zajmje dalej pśednoski na wšakich serbskich kubłaniščach póbitowaś a tak wótpowědujce digitalne rěcne rumy iniciěrowaś a pódprěrowaś.

krokopokroku.sorbischlernen.de & kšacpókšacu.sorbischlernen.de

Glědajucy na doněntejšny muster wužywania pokazujo se skerzej wužywane jadnotliwcow nježli cełych wuknikojskich rědownjow. Z pśiměrjoneju marketingoweju strategiju a z dalejkubłanjam deјało se na wécej wucabnikow a wucabnicow wobrošíš a tak teke pšawidłowne nałożowanje w šulskem rumje etablérowaś. Mimo togo pokazujo muster wužywania teke na to, až mógało zmysłapołne byś, póbitowanje ako aplikaciju za mobilne rědy wudaś (iOS/Android), za což pak by se koncept z boka programěrowanja pśespytowaś a pitšku pśiměriš deјať.

materialien.sorbischlernen.de

Póbitowanje na internetowem boce materialien.sorbischlernen.de se stawnje rozšyrja a aktualizěrujo. Tak póbituju se wucabnicam a wucabnikam teke 2025 dalše wucbnice a žělowe zešywki k wužywaniu na elektroniskich toflach. Na startowem boce namakaju wóni material pód 'WHITEBOARD – zakladna šula' a 'WHITEBOARD – wuša šula'. Toś to póbitowanje se zaměrnje rozšyrja a z nowym materialom połni.

Pódobnje bužo se dolnoserbski wobłuk dalej z pórucenjami połniš.

witaj-sprachzentrum.de

Bok ma se techniski modernizěrowaś (wužywany system w slězynje jo pśisamem pśestarjety a njedajo se wécej bžez zmólkow aktualizěrowaś). W tom zwisku bužo se teke designowy koncept pitšku pśiměriš a wopśimješa bužo wužywař z pytańskeju funkciju lažcej namakaś mów.

3. Certifikowanje górn- a dolnoserbskich rěcnych zamóžnosćow

informaciska brošurka									100 %
pśespytowańske nadawki za A1 dolnoserbski									100 %
pśespytowańske nadawki za A1 górnoserbski									100 %
pśespytowańske nadawki za A2 dolnoserbski									100 %
pśespytowańske nadawki za A2 górnoserbski									100 %
pśespytowańske nadawki za B1 dolnoserbski									100 %
pśespytowańske nadawki za B1 górnoserbski									100 %
pśespytowańske nadawki za B2 dolnoserbski									100 %
pśespytowańske nadawki za B2 górnoserbski									100 %

pśespytowańske nadawki za C1 dolnoserbski									90 %
pśespytowańske nadawki za C1 górnoserbski									90 %
pśespytowańske nadawki za C2 dolnoserbski									20 %
pśespytowańske nadawki za C2 górnoserbski									20 %

Rěčny centrum WITAJ wuwija mustrowe pśedłogi a pśespytowańske wopśimješa k certificerowanju rěčnych znajobnosćow za górnoserbščinu a dolnoserbščinu pó zasadach Zgromadnego Europejskego referencnegu ramika za rěcy, a to w fachowej wědomnostnej kooperacji ze Serbskim institutom z. t. a Institutom za sorabistiku lipščańskeje uniwersity.

Na webboku www.sprachzertifikat-sorbsisch.de namakajo wużywař pśegléd z nejwažnejšymi faktami wó natwari, gódnošenju a wobzèleńskich wuměnjenjach za pśespytowanje górnoserbskego abo dolnoserbskego certifikata ako teke wótpowědjuće brošury ako download. Mimo togo móžo wużywař za niwowowe schójčeňki A1, A2, B1 a B2 mustrowe nadawki online społniš a dostanjo ned krotki pśegléd wó dojśpitych dypkach. Jolic žycy sebje wužywař wugódnošenje swójogo licho formulérowanego teksta, wobstoj móžnosć, toš ten z mejku Rěcnemu centru moju WITAJ pśipósłaš a se wósobinski pórązowaś daš. Wužywanje internetowego pórucenja służy pśigótowanju na pśespytowanje. Za předny kwartal 2025 jo wózjawjenje internetowego pórucenja za schójčeňk C1 planowany.

Za koordinaciju a wótewzeše pśespytowanjom jo Rěčny centrum WITAJ we wótgłosowanju ze swójimi kooperaciskima partnerjoma zagronity. Pśespytowanja za rěčny certifikat górnoserbščiny pśewjeduju se 2025 w měrcu, w juniju a w juliju resp. wuwzeńje teke na napšašowanje. W Dolnej Łužicy su wót lěta 2024 sem pśespytowanja w nalěšu a nazymje.

4. Wuwijanje rěcy a pedagogika / lektorat

Do běžnych nadawkow RCW słuša nažělanje wucbnicow a wucbnych materialijow za wuknikow Dolneje a Górneje Łužicy. **W lěše 2025 žěla se cělkownje na 34 titelach (5 dolnoserbskich, 29 górnoserbskich), kótarež maju we wjelikej měrje až do zachopjeńka nowego šulskego lěta w LND wujś.** K tomu liczymy mjazy drugim w Górnjej Łužicy za ZŠ nažělanje dalšnych žělowych knigłów za cytańsku lodku ako teke wuwijanje noweje mašerščiny z wótpowědnym zešywkom za 3. lětnik. Za WŠ wježo se žělo na nowem wucbnicowem rěže za pśedmjat nabóžnina dalej. Za pśedmjat biologija na gymnaziju se rěd z wucbnicu za 7. lětnik kompletěrujo. Wucbnicowy rěd za pśedmjat geografija na WŠ se z wucbnicu za 10. lětnik wudopołnijo a zakónyjo. W Dolnej Łužicy žěla se tejerownosći na wudopołnjujucem materialu k rěže LUTK. Dalej ma se dalšna brošura za wěcnu wědu wudaś z titelom Serbska wjas něga.

Główne šězyšco bužo dožělanje Nimsko-serbskego šulskego słownika. Pó nastajenju datoweje banki pśez eksternu firmu zachopijo se zgótowański proces (sajžba, korektura, produkcija).

Druge titele pominaju žělo pśez někotare lěta. Do togo słuša wuwiše nowych cytankow za wuše šule a gymnazij a wuwiše dalšnych edicijow z BOOKii-funkciju.

Lisćina titelov (glej tabulka) zestajijo se w zgromadnem dojadnanju mjazy RCW, ABC a LND. Wóna wobzamknjo se w pízvoleńskej komisiji, do kótarejež słušaju mimo togo Założba a fachowe pórązowarje. Wuwijański a produkciiski proces rědujo se eksaktnje w mjasečnych pösejzenjach OPK z LND (OPK - operatiwna planowa kontrola).

2.	Němsko-serbski šulski słownik, gs.	0/121/25-1
3.	Pismikowy mandala, gs.	0/142/25-4A
4.	Terminologija za biologiju, gs.	0/207/25-1A
5.	Płomjo-edicija, gs.	0/208/25-1A
6.	Serbska wjas něga, ds.	0/209/25-1W
7.	Čitanske hry za ZŠ, gs.	0/210/25-1A
8.	Wuknjom serbski 1, wucbnica, ds.	1/92/25-3B
9.	Wot A do Ž, słownik, gs.	1/93/25-5A
10.	Wuknjemy serbsce 1, žěł. knigły, gs.	1/135/25-5B
11.	Mlóč 1, žěł. knigły, gs.	1/143/25-3A
12.	Čitanske zwučowanja 1, žěł. zešywki, gs.	1/144/25-4B
13.	Zwučujemy a pisamy 1, žěł. zešywki, gs.	1/161/25-2A
14.	Lutk – Słownick za lětniki 1-4, ds.	1/164/25-2W
15.	Naša fibla – pismikowy zešywki, gs.	1/169/25-2A
16.	Wuknjemy serbsce 2, žěł. knigły, gs.	2/95/25-4B
17.	Čitanska křinja – Naši kuzlarjo, gs.	2/130/25-1A
18.	Bajki, žěłařnicka za bookiipisak, gs.	2/131/25-1A
19.	Čitanska křinja – Fantazijowe tšojenje	2/132/25-1A
20.	Lutk – Zwěrjedy alfabet, ds.	2/133/25-1W
21.	Mlóč 2, žěł. zešywki, gs.	3/126/25-3A
22.	Naša maćerščina 3, wucbnica, gs.	3/138/25-1A
23.	ZAP 2, žělowy zešywki	3/139/25-1A
24.	Wjesele wuknjemy 4, mapa za LOGICO za wěcnu wědu, gs.	3/140/25-1A
25.	Wjesele wuknjemy 5, mapa za LOGICO za wěcnu wědu, gs.	3/141/25-1A
26.	Wjesele wuknjemy 6, mapa za LOGICO za wěcnu wědu, gs.	3/142/25-1A
27.	Zwučujemy a pisamy 4, žěł. zešywki, gs.	4/77/25-4A
28.	Zwucujom serbski 4, žělowy zešywki, ds.	4/80/25-3B
29.	Čitanka 6, wucbnica, gs.	6/78/25-2A
30.	Z Kitom wuknjemy 2, žěł. knigły, gs.	6/88/25-4B
31.	Z Kitom dale 3, žěł. knigły, gs.	7/86/25-3B
32.	Biosfera 7, wucbnica, gs.	7/96/25-1A
33.	Žiwjenje wobohaćić 2, wucbnica, gs.	7/97/25-1A
34.	Terra 10, wucbnica, gs.	10/50/25-1A

pśegléd planowanych titelov za 2025

4 wudaśa	Lutki (za Dolnu Łužycu)
4 wudaśa	Lutki (za Górną Łužycu) inkl. wudaše za wótkublařki a wótkublarjow
11 wudaśow	Płomjo
11 wudaśow	Płomje
4 wudaśa	Serbska šula

pśegléd planowanych casopisow za 2025

5. Projektowe žěło

Projektowe žěło wopšimjejo teke 2025 wjele kuždolětnych projektow (glej rozprawa 2024).

Wósebne projekty 2025:

- Šula w zelenem
- Witaj-camp
- Serbski familijowy žeń
- pódprěra za serbskorěcne familije w Dolnej Łužycy
- projektowe dny w Serbskem muzeju w Chóšebuzu
- cytańske wuběžowanje ds.
- familijowa schadowanka w Radworju
- projektowy žeń Dolnoserbskego gymnazium CB w Budyšynje
- cytańske wuběžowanje za 3. lětnik w Budyšynje
- serbske žiwadłowe dny
- žísecy program na folklorinem festiwalu w Chrósćicach
- cytańske dyrdakojstwo pó budyšinskich tormach
- projektowe dny z wuknikami
- "film a rozgrono" w internaše SG Budyšyn
- comicowa žělařnicka ze Ščěpanom Hanušom w Hornim Hajnku
- zwězkowy předcytański žeń
- synchronizacija wucbnego filma
- wumělske wuběžowanje za žíownje ds.
- comicowe wuběžowanje za šule ds.
- serbske grajne wótpołdnjo
- žeń serbskich pedagogow a pedagogow
- spěchowańska wucba za maminorěcne wukniki DSG
- detektiwna gójtwa za 6. lětnik
- cytańske wuběžowanje za hortowe žisi
- cesćenje angažerowanych młodostnych na pól dolnoserbskeje rěcy

6. Rěcne kurse

- Witaj-kurse za dorosčonych w GŁ
- rěcne kurse za pedagogiski personal a pístajonych serbskich institucijow kaž teke wokrejsow Budyšyn a Zgórjelc w kooperacji z LaSuB w GŁ
- tšidnjowske intensiwné kurse za wótkublařki w DŁ
- rěcno-didaktiske dalejkubljanja za pedagogiski personal w předšulskem wobłuku
- rěcno-didaktiske dalejkubljanje hortnařkow

7. Internat Serbskego gymnaziuma Budyšyn

1. nawjedowańske žěło (wopšimješa, organizacija)
2. zgromadne žěło z gymnazium, serbskimi institucijami a krajneju raćownju
3. slědowanje pšawniskim předpisam za žěło w internatach
4. žěło ze starjejšimi

5. mentorstwo za praktikantow

- doglěd a pedagogiske pśewózowanje
- wugótowanje serbskich swěženjow a swěženjow gymnazistow (serbskorěcne pšinoski, reje, wiše girlandy ...)
- sportowe zarědowanja, yoga
- organizacija eksternych referentow k aktualnym temam
- baslenje a pjacenje (pjacenje srokow, pyšnjenje jatšownych jajow ...)
- pódpěra pši wuknjenju
- internatny swěžeń
- grajne wjacory; filmowe wjacory k etiskim temam z rozgronom pód nawjedowanim
- wušywanje rubiška za serbsku drastwu
- serbska rejowańska kupka
- woglěd pśedstajenjow NSLDź resp. sobustatkowanje w serbskich inscenacijach

8. Dolnoserbski internat Chóšebuz

1. nawjedowańske žěla (wopśimjeśa, organizacija)
2. zgromadne žělo z gymnasiumom a krajneju raćownju
3. slědowanje pšawniskim pśedpisam za žělo w internatach
4. žělo ze starzejšymi
5. mentorstwo za praktikantow

- ptaškowa swajžba (pjacomysy sroki)
- fašing
- zapustowy pšešēg (góspodowanje pšešēga)
- mólowanie jatšownych jajow
- wšakorake wulěty, na pšíklad do grožišća Raduš
- internatny swěžeń
- woglěd filmowego festiwala
- workshop (rejowanje abo sport)
- kjarmuša
- projekt kjarchoba
- žěłowe kružki k wšakim temam
- wulět do domowniskego muzeja
- Janšojski bog / gódownicka / sw. Mikławš
- wšakorake wjacory (baslenje, serbske referaty a diskusije, serbske filmowe wjacory)

9. Młožinske socialne žělo

Šulske socialne žělo

Team za šulske socialne žělo pśewóžuju wuknice a wuknikow pši jich wuwišu k dorosçonemu čłowjekoju. Wón pódpěrujo jich pši zmejstrowanju žywjeńskich nadawkow a wobwliowanju swójskeje biografije a spěchujo kompetence k rozwězaniu swójskich a socialnych problemow a wupominanjow dalejwuwiša wósobiny. Nazgónjenja swójskich mócnosćow a słabosćow, rozestajenie z nimi a spěchowanje wósobinskich kakosćow su pši tom zasadne. Kritiske myslenje a zaběra z aktualnymi temami toś te pozitiwnje wobwliwuju. Dalšny nadawk jo

wuwiše zajmowanosci napšešiwo drugemu/drugim, wobswětoju a pširože.

Serbska wuša šula „Michał Hórnik” Worklecy

- wuwiše socialnych kompetencow
- žělo z wuknikami w rědowniskem zwězku k rozwězjanu problemow a k pólěpšenju šulskeje klimy
- pšigótowanje na pówolańske perspektivi a planowanje wukubłanja

Serbska wuša šula „Dr. Marja Grólmusec” Radwor

- wuwiše socialnych kompetencow
- pšewózowanje a pódpěra za wuknikow z wósebnymi wuknjeńskimi šězami
- wuwiše šulskego gumna ako zelena rědowniska špa

Serbski šulski a zmakański centrum Budyšyn - Serbska wuša šula Budyšyn

- pšinoski k pólěpšenju šulskeje klimy a pódpěra pši wuwišu wuknikojskego angažementa
- kublańske pórucenja za wuknikow a jich starzejých (drogowa preventacija, wobchad z nowymi medijami atd.)
- pšigótowanje na žywjeńsku drogu wukubłanja/pówolanja
- zeznaše/skšušenje rědowniskego zwězka pšez elementy dožywjeńskeje pedagogiki

Serbska wuša šula Ralbicy

- pšewózowanje jadnotliwych wuknikow, kótarež wósebnu pódpěru trjebaju
- starjejšyne žělo
- pórucenja za jadnotliwe wuknikojske kupki k wutwórjenju dowěrliweje zgromadnosći

Wuša šula „Dr. Marja Grólmusec”

- pšewózowanje jadnotliwych wuknikow, kenž trjebaju wósebnu pódpěru
- kublańske pórucenja za wuknikow a jich starzejých (drogowa preventacija, wobchad z nowymi medijami, napšawy pšešivo mobbingoju atd.)
- rozwězjanje problematiskich situacijow zgromadnje z pótřejonymi wuknikami, starzejymi, wucabnikojstwom, młožinskim amtom a nosarjami pomocy pši wótkubłanju (HzE)

Familijowe kubłanje

Kazniski zakład: SGB VIII § 16 powšykne spěchowanje wótkubłanja w familiji

Mašerjam, nanam, drugim zagronitym za kubłanje a młodym lužam maju se pósłużby powšyknego spěchowanja wótkubłanja w familiji póbítowaś. Toś te pósłużby maju zagronitych za wótkubłanje pši wugbanju swójeje wótkublańskeje zagronitosći pódpěraś a k tomu pšinosowaś, až mógu sebje familije za swóju wótpowědnú wótkublańsku a familijowu situaciju trjebne znajobnosći a zamóžnosći wósebnje w pšašanjach wótkubłanja, póséga a zmejstrowania konfliktow, strowosći, kubłanja, medijoweje kompetence, wobgospodarjenja domacnosći ako teke zjadnošenja familije a žělabnosći pšiswójs a se w swójich zamóžnosćach k aktiwnemu wobzělenju a participaci skšušíš. Wóni maju teke drogi pokazaś, kak góże se konfliktne situacije w familiji bźez namócy rozwězaś.

Konkretne pórucenja we wobłuku familialowego kubłanja su za 2025 slědujuce.

komunikatiwne blido ako lažko pístupne póbitowanje (stawnje pónježele, zeg. 13:00 až do zeg. 17:00, na Žytnych wikach w Budyšynje

zaměry

- participaciju zmóžniś
- indiwiualnu zamóžnosć jadnanja spěchowaś a iniciatiwy póstarcys
- dostojnosć a awtonomiju jadnotliweje wósoby píspoznaś a towarišnostnemu wótsolidarizěrowanju zadoraś

cilowe kupki

wšykne na městnje, kótarež ksé se rozgranaś

napšawy

- rozgrona wjasć
- na dalše pórązowańske a pomocne pórucenja pokazaś
- kontakty nawězaś a/abo pswówzowański proces póbítowaś

Chrósćicy: familialowy sport

(wót 04.02.-15.04.2025 a wót septembra až do nowembra 2025 we wěcejzaměrowej hali w Chrósćicach)

zaměry

- na pótřebach, zajmach, nazgónjenjach a žywjeńskem swěše familijow nawězaś písowjenje a dalejwuwiše zakladnych kublańskich kompetencow spěchowaś
- psez zgromadnu sportowu aktiwitu za starjejých a źiši wid na swójski žywjeński svět rozšyriś
- nazgónjenja do wšednego dnja integrerowaś
- reziliencu pówušyś a dlymše mjazsobne rozměše bužiś

cilowe kupki

stariejše ze swójimi źišimi w starstwje až do 6 lět

napšawy

Psez ščitany ramik sportoweje kupki a zgromadnu serbsku rěc zmóžnitez se spěšny kontakt a interakcija. Pó pótřebje póbítujo se socialne a kublańskie pórązowanje.

- familialowy sport, zwucowanje drobnomotoriskich wótběgov
- kupkowe graśa, na písekład łapanki, balowe a skokańske graśa atd.
- pgólibowańske wulicowanja
- wólne wopytanje sportowych pgólibowańskich wótběgov w sportowej hali
- dobrowólne wobzělenje na psespytowanjach za Sakske źišece sportowe znamuško (Flizzy)

Róžant: założenie wejsnego klubu

(termin njejo hyšći znaty)

zaměr

W gmejnje Ralbicy-Róžant ma se w Róžeńče młožinski klub na wejsny klub (zmakanišćo za wšyknych wobylarjow) pšetwóriś.

cilowe kupki

wobylarje Róžanta wšyknych starstwowych kupkow

napšawy

Za źiši wót 5. lětnika zmóžnitez se wótpołdnježa zaběra a pódpera pí domacnych nadawkach. Starzejšyne zastupnistwo dostanjo psez familialowe kublanje statkownu pódperu.

Pančicy-Kukow: pśewóžowanje žiši, jich starjejšych a młodostnych na grajkanišću
(kuždy stwórtk mjazy zeger 14:00 a 19:00 (na pótrjebu orientěrowane), wót apryla do septembra)

zaměr

W gmejnje Pančicy-Kukow se póbitujo w Pančicach pśewóžowanje žiši, jich starjejšych a młodostnych na grajkanišćach a sportnišćach. Póbitowanje z prewentiwnym charakterom we wobłukach toleranca a mjazsobny wobchad ma zaměr, serbske rěcne rumy k dispoziciji stajiš. Póbitowanje wótmějo se wjedra dla mjazy aprylom a septembrom. Prědna testowa faza w lěše 2024 jo pokazała, až jo pótrjeba wót zeger 14:00 a skerjej až do wjacornych góžin trjebna.

cilowe kupki

wšykne, kótarež maju zajm na zgromadnej interakciji

napšawy

- rozgrona wjasć
- na dalšne pórządowańske a pomocne póbitowanja pokazaś
- kontakty nawězaś a/abo pśewóžowański proces póbitowaś

Žělo we wobłuku mobilnego młožinskego žěla se njeplanujo, tak dlužko ako žělowe městno wobsajžone njejo. Zažarjenja dla jo se wokrejs Budyšyn pominał, městno nejpjerwjej njewupsaś.

19.12.2024

dr. Beata Brězanowa
wjednica RCW